

Pešia zóna medzi Malým a Veľkým Draždiakom?

Bráni jej len neexistujúca obslužná komunikácia k chatovej osade pri Malom Draždiaku.

strana 4

Na projekte sme spolupracovali s mestom

„Tri žiadosti o záväzné stanovisko týkajúce sa prvej etapy sme podali, až keď sme dostali zelenú od magistrátu,“ tvrdí Investor Petržalka City.

strana 8

Kyticu jej na narodeniny nikto nedáva

Kvetinárku Zuzku Kajmovú pozná na trhovisku na Mlynarovičovej každý. Kvety tam totiž predáva už 36 rokov.

strana 10

Covidové Vianoce robia krajšie

Vianočný stánok, ktorý o klientov nemá núdzu a nikdy ho nezavrú. To bolo prvé, čo nám napadlo, keď sme si na Farského všimli vysvietené mobilné odberové miesto. Vyzdobený stánok s punčom „cez okienko“ len pár metrov od MOM-ky to také isté nemá. Napriek tomu na sviatočnú atmosféru nerezignoval.

Pandémia negatívne zasiahla sviatočné obdobie aj tento rok. V tejto situácii preto tešia aj malé vianočné

prvky. Napríklad vianočné osvetlenie, ktoré bolo v Petržalke skôr ako po iné roky. Alebo pohľad na „sviatiočnú

MOM-ku“. „Mobilné odberové miesto na covid19 na Farského 26 je veľmi frekventované testovacie miesto,“ hovorí Laura Horváthová, manažérka mobilných odberových miest spoločnosti, ktorá ho prevádzkuje. „Chceli sme spríjemniť návštevy klientom a aj pre okoloidúcich oživiť prostredie vianočnou atmosférou.“ Podarilo sa. Pozitívne reakcie vraj dostávajú denne.

Podobný efekt vyvolal vyzdobený stánok len pár metrov od MOM-ky.

Pokračovanie na strane 3 ➤

MB Panónska

Váš Mercedes-Benz partner v Petržalke
Predaj a servis osobných
a úžitkových vozidiel

MERCEDES-EQ

MB Panónska, s.r.o., Panónska cesta 31, 851 04 Bratislava,
tel.: +421 915 999 111, www.mercedesbratislava.sk

Slovo šéfredaktorky

Online Mikuláš

Aj samospráva sa zúfalo snaží zachovať aspoň zbytky vianočných akcií, ktoré organizovala v „predcovidovom“ živote. Je pekné, že nezrušila deťom Mikuláša. Výsledkom snahy dodržať pandemické opatrenia a zároveň spraviť deťom radosť mal byť Mikuláš v Prešporáčku, ktorý nebude nikde zastavovať. Len kývať deťom na balkónoch a pri počítačoch, kde ho mali sledovať online. Absurdné? Zdeľmované pandémie, primerané súčasnej situácii. Predstava sa však občasne nestretnie s realitou, a tak mnohí rodičia prišli s deťmi osobne na miesta trasy, kde sa rozsviecovali stromčeky. A Mikuláš s anjeli a čertmi z Prešporáčka dokonca vystúpili. Nikto sa k nim však nerozbehol. Pandémia zabrzdiť aj detskú spontánnosť. „Zamávajúce Mikuláškov, už musí ísť na ďalšiu zastávku,“ povedal ktosi sotva po dvoch minútach a Mikuláš uháňal ďalej. Doslova. Predbehol aj časový harmonogram. Veľa toho nena-hovoril, zato z Prešporáčka mával ako pápež, bolo to celé trochu tragikomické. Na konci všetkého boli tí šťastní, ktorí ho zočili aspoň na minútu a tí nešťastní, ktorí ho nestihli vidieť ani preletieť. Aj takéto smiešno-smutné situácie prináša táto doba. Nie všetko vyjde podľa predstáv. Podstatné však je nerezignovať. Aj preto sa snažia samosprávy cení.

Ingrid Jarunková

Od 1. 12. 2021 otvoril magistrát registrácie do systému regulovaného parkovania PAAS. V Petržalke sa týka najmä obyvateľov Dvorov 4.

Platnosť registrovaných parkovacích kariet začína 10. 1. 2022 a od tohto dátumu sa tiež spúšťa samotná regulácia a kontrola. Registrovať a zakúpiť si parkovacie karty je možné cez stránku www.paas.sk, ktorá obyvateľov presmeruje na informačný systém ParkDots, kde sa zaregistrujú a zakúpia si rezidentskú parkovaciu kartu (RPK), alebo iné parkovacie karty (bonusovú, návštevnícku, abonentskú). Systém štandardne nevyžaduje osobnú návštevu úradov, využíva funkcionality piatich štátnych registrov – Register fyzických osôb, Register právnických osôb, Register adries, Kataster nehnuteľností a Národnej evidencie vozidiel.

Rezidentské karty pre prvé auto zakúpené do 30. 4. 2022 budú mať platnosť 15 mesiacov za cenu ročnej rezidentskej karty (39 eur/rok). Rezidenti si zároveň môžu v systéme požiadať aj o bez-

Začala registrácia do systému PAAS

platnú návštevnícku kartu, vďaka ktorej získajú voľné hodiny na parkovanie pre ich návštevy. Karty nie sú vydávané fyzicky, ani ich nie je potrebné tlačiť. Kontrolóri podľa kontroly EČV zistia, či bola na dané vozidlo vydaná parkovacia karta.

Registrovať sa tiež môžu všetci Bratislavčania a Bratislavčanky s trvalým pobytom kdekoľvek v Bratislave a za 10 eur/rok si môžu kúpiť takzvanú bonusovú parkovaciu kartu, s ktorou budú môcť po 10. 1. 2022 parkovať v ktorejkoľvek regulovanej zóne PAAS dve hodiny den-

ne bez ďalšieho poplatku. Ak teda v lokalite využívajú napríklad posilňovňu, môžu si túto kartu zakúpiť a namiesto hodinového poplatku za parkovanie využiť zľavu 100 % na prvé dve spoplatnené hodiny.

Návštevníci regulovanej zóny budú, naopak, po 10. 1. 2022 platiť za parkovanie v stanovenom čase hodinovú sadzbu.

V prípade, že natrafíte na problém alebo máte otázku k registrácii a nákupu parkovacích kariet, volajte infolinku 0800 222 888 (v čase 7:00-19:00) alebo vám od

decembra pomôžu aj v klientskom centre na Muchovom námestí 12, od pondelka do piatka od 7:00 do 18:00 h.

Parkovanie do konca roka

Do 10. 1. 2022, teda do spustenia PAAS platia pravidlá, ktoré stanovuje mestská časť. To znamená, že rezidenti Petržalky môžu parkovať na Dvoroch 4 s platnou parkovacou kartou vydanou mestskou časťou. Nerezidenti môžu na vyznačených miestach parkovať po zaregistrovaní sa zadarmo v pondelok až štvrtok v čase 07:00 – 18:00 h a od piatka 07:00 nepretržite do nedele 18:00 h. Mimo týchto časov tam nemôžu stať vôbec. Potrebné oprávnenie mestskej časti získajú, ak sa zaregistrujú v systéme mestskej časti na webe www.parkovaniepetrzalka.sk alebo cez mobilnú aplikáciu URBI - Parkovanie v Petržalke. (kr)

foto: Matúš Husár

Zariadenie pre seniorov v príjemnom prostredí v Blatnom

SenDom, Športová 3, Blatné pri Senci
www.sendom-societas.sk
 mail: riaditel@sendom-societas.sk
 tel.: 0903 711 259

www.sendom-societas.sk

Servis a opravy PC a servis WiFi sietí

Vladimir Hutta AATUH
 0915 720 730
atuh@centrum.sk
www.aatuh.sk
 Opravujeme PC aj u Váš doma

Nerezidenti riskujú pokuty

„Z 2 300 kontrolovaných vozidiel na Dvoroch 4 viac ako 340 neparkovalo v súlade s pravidlami parkovania,“ uviedol Ivan Lučanič z petržalského referátu mobility čísla z prvej kontrolnej noci.

Mestská časť spustila preventívne kontroly parkovania vozidiel v rámci Dvorov 4 s cieľom pripraviť obyvateľov a návštevníkov na PAAS a upozorniť ich na možné sankcie.

„Vozidlá kontrolujeme spoločne, akým to robíme aj mimo Dvorov 4, teda v zmysle pravidiel petržalského parkovacieho systému, kde na modro vyznačených parkoviskách skenujeme ich evidenčné čísla. Rozdiel je v tom, že na Dvoroch 4 sú biele, nie modré parkovacie čiary a keďže ide o zónu, smie sa parkovať len na nich a nikde inde,“

upozorňuje Ivan Lučanič. Dodáva, že hneď za prvú kontrolnú noc, zaznamenali

viac ako tri stovky priestupkov. Najväčšia časť sa týkala práve nerezidentov. Majiteľov vozidiel stojacich „načierno“ mestská časť v spolupráci s magistrátom pri prvom zaznamenaní priestupku upozorňuje zatiaľ iba letákmi za stieračmi. Pri opakovanom porušení pravidiel od 1. decembra však prichádzajú na rad aj pokuty.

Tie však hrozia aj rezidentom parkujúcim na chodníkoch. Keďže na Dvoroch 4 ide o regulovanú a vyznačenú zónu, v zmysle platných pravidiel je parkovanie povolené iba na miestach na to určených. Na Dvoroch 4 teda iba na bielych parkovacích boxoch. (mh)

Úsek zostane obojsmerný

„Rád by som sa vám podakoval za pomoc pri riešení problému zjednosmerovania Černyševského,“ napísal nám do redakcie Róbert Földes za obyvateľov Pifflovej.

Ako sme pred časom informovali v Petržalských novinách, pre zjednosmerovanie 50-metrového úseku hrozilo obyvateľom najmä Pifflovej, že v snahe dostať sa z domu či zaparkovať na parkovisku pred HUB-om, budú denne obchádzať celú štvrt a mesačne najazdia desiatky kilometrov navyše. Odmietali to, aj za cenu, že prídu o zopár parkovacích miest. Magistrát napokon vyhovel ich početným protestom a pri značení PAAS zachoval krátky úsek na Černyševského, medzi Pifflovou a Farského, aj naďalej obojsmerný.

Osadenie dopravného značenia PAAS je už na Dvoroch 4 ukončené. (in)

► Pokračovanie zo strany 1 „Ďakujem, že majitelia prevádzky Las Vegas Pub, napriek ťažkým časom nezanevrolu na najkrajšie sviatky roka a vyzdobili kúsok Farského ulice,“ napísala nám do redakcie Lucia a nebola jediná. „V tejto pochmúrnej dobe, v ktorej vidíte, akí sú ľudia smutní, sme im chceli dopriať trochu potešenia,“ hovorí majiteľka Jarka. Napriek tomu, že aj sama je v náročnej situácii, na každoročnú výzdobu nerezignovala. Zaujímavé je, že kým pred dvoma rokmi jej ktosi stromček, ktorý svieti

celú noc, zničil hneď o dva dni, tento rok drží. Akoby bol vzácnejší. „Tešia sa z neho najmä deti, ktoré nosia vlastnú výzdobu a vešajú ju naňho.“ Aj tento rok pre ne Jarka zorganizovala Mikuláša, pre najala z televízie rozprávkové sany so sobom a rozdávala sladké balíčky. Prispeli na ne aj futbaloví Ultras Engerau, ktorí za ňou sami od seba prišli, že chcú dať deťom darčeky.

Toto sú možno len drobné vianočné pozitíva, ale ako sa hovorí, detaily tvoria svet. (in)

foto: Marian Dekan

ORDINAČNÁ DOBA:

PO-PI 08:00 - 19:00
 SO 09:00 - 14:00
 NE 09:00 - 12:00

Mánesovo námestie 7
 (vchod z Farského ulice)

info@easyvet.sk
 0903655648

- skvelý tím odborníkov
- kvalitné zariadenia
- férové ceny
- príjemné prostredie
- zvierací salón
- kaviareň pre psy

ZUBNÁ AMBULANCIA
 AMBULANCIA
 STOMATOCHIRURGIE
 A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
 OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ
0905662407
 STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Pešej zóne medzi Malým a Veľkým Draždiakom bráni len neexistujúca obslužná komunikácia

V roku 2008 bola ešte ako občianska aktivistka členkou Odbornej komisie občanov (OKO), ktorá spustila petíciu Za zachovanie voľnej prírody v lesoparku Draždiak. Tá bola reakciou na vtedajšiu Urbanistickú štúdiu Lesopark Draždiak. Podľa štúdie bolo napríklad v pláne prepojiť Malý a Veľký Draždiak kanálom, voči čomu sa verejnosť ohradzovala aj pre zlú kvalitu vody v Malom Draždiaku. Po pripomienkach bola napokon štúdia zmenená, kanál zrušený, a vtedajšie vedenie magistrátu, naopak, sľubovalo v prvej etape premeny lesoparku vybudovať cestu pre chatovú oblasť a následne zrušiť cestu idúcu cez park.

Lenže zostalo len pri plánoch. „Keď som sa stala v roku 2014 poslankyňou, podarilo sa mi presadiť, že všetky veľké križovatky v Petržalke budú bezbariérové. Povzbudená týmto úspechom som sa zamerala na pešiu zónu medzi Malým a Veľkým Draždiakom, kde by sa konečne zamedzilo kolíziám medzi autami, cyklistami a chodcami,“ hovorí poslankyňa. V aktuálnom volebnom období, v roku 2019, dala spoločne s vtedy ešte mestským poslancom Jánom Budajom a Petrom Hochschornerom dokopy financie zo svojej poslanskej priority na vyhotove-

„To, čo je pre Bratislavčanov Železná studnička alebo Horský park, to je pre Petržalčanov lesopark medzi Malým a Veľkým Draždiakom,“ hovorí petržalská a mestská poslankyňa Elena Pätoprstá. Už od roku 2008 sa zasadzuje o zabezpečenie prístupu k chatám pri Malom Draždiaku, a tým za uzavretie cesty prechádzajúcej lesoparkom pre autá. Upozorňuje aj na ochranu vody v jazere a potrebu nahradiť žumpy v osade na brehu za kanalizáciu.

nie projektovej dokumentácie k obslužnej komunikácii od

Kutlíkovej okolo areálu Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS) k obytnej zóne pri Malom Draždia-

ku. Ak by sa totiž ľudia dostali k svojim domom pri jazere od Kutlíkovej, nemuseli by jazdiť naprieč lesoparkom.

Namiesto pustnúceho areálu na Haanovej nájomný dom?

V bývalom technickom dvore, ktorý slúžil kedysi mestu a mestskej časti, je dnes okrem garáží aj sídlo Bytového podniku a priestory si tu prenajímajú aj nejaké občianske združenia

Mestská časť vyhovela žiadosti hlavného mesta a vracia jej zverený majetok - pozemok s chátrajúcim objektom na Haanovej vedľa sídla Mestskej polície. Podľa starostu Jána Hrčku tu mesto plánuje stavať nájomné byty.

Neskolaudovaná križovatka

„Prečo dva roky od vybudovania svetelná križovatka Údernícka/Kopčianska stále nefunguje?“ pýtal sa v online hodinke so starostom jeden z obyvateľov.

„Stále nie je oficiálne skolaudovaná,“ reagoval starosta Ján Hrčka a vysvetlil genézu problému.

„Keď sa staval Vienna Gate, investor dostal ako podmienku kolaudácie objektu povinnosť vybudovať križovatku. Zárazkom sa stalo, že objekt Vienna Gate bol skolaudovaný, ale križovatku nepostavili.“

Situácia sa zopakovala aj pri ďalšom investore, ktorý staval objekty v tomto území. „Tiež bolo podmienkou, že musí vybudovať križovatku,“ hovorí starosta. Pri prvej stavbe ju nepostavili, povinnosť sa im preniesla na druhú stavbu,

ani vtedy sa to nepodarilo. Keď stavali tretiu etapu, stal som sa starosta a avizoval som im, že neskolaudujú, dokiaľ nebude spravená

križovatka. Podľa jeho slov však preberalo výstavbu križovatky na seba mesto a samospráva dalo písomné stanovisko, že súhlasí s kolaudáciou tretej etapy. Pointa: Križovatka je postavená, ale nie je skolaudovaná, a preto nemôže byť spustená.

(pn)

foto: Marian Dekan

Správna voľba

1. miesto Obchod a služby

SME PRE TEBA OPÄŤ NAJZAMESTNÁVATEĽ?

BENEFITNÝ PORTÁL, ROVNÁKÁ MZDA PRE MUŽOV AJ ŽENY, FLEXIBILNÝ PRACOVNÝ ČAS

PODPOR NÁS SVOJÍM HLASOM A ZAPOJ SA DO SÚŤAŽE O SKVELÉ CENY.

HLASUJ TU

Kamarátka mi doniesla z ruského obchodu maslo. Dala som ho mame. „Tá chuť ma vrátila do detstva,“ volala mi nadšená. „Sku-točné maslo.“ Keď som jej povedala, že ruský obchod otvorili aj v Petržalke, rovno sa tam vybrala. A básnila mi aj o 30-percentnej smotane, ktorú musím vyskúšať.

Takto nejak sa šíri chýr o ruskom obchode, ktorý koncom augusta otvorili na terase na Námestí hraničiarov. A tak sme sa doň vybrali aj my.

Zvonka ruský obchod ani nepripomína. Keď však vjdete dovnútra, privíta vás vôňa rýb. To preto, že kým v našich obchodoch máme najmä pulty so syrmami a údeninami, tu je veľký pult s množstvom rýb. Privíta nás majiteľ Kevin Bolender. Jeho otec, ktorý kedysi emigroval z Kazachstanu do Nemecka, má ruský obchod v meste. Kevin si však vybral Petržalku. „Žijú tu bežní ľudia, najmä pre nich chceme byť“ hovorí a dodáva, že aj sami Petržalčania, ktorí chodili nakupovať na Vysokú, si ho vyžiadali. Chceli ho mať bližšie a mať kde zaparkovať. „Je zaujímavé, že keď sme otvorili predajňu, 90 percent

▲ Podľa Kevina Bolendera si ľudia ruský obchod v Petržalke vyžiadali.

Pýchou obchodu je pult s rybami.

Máša z ruského obchodu: Toto skúste, to chutí aj môjmu Slovákov!

zákazníkov boli Slováci. Až potom nás objavili Rusi, ktorí bývajú v Petržalke.“ Prví slovenskí klienti prišli a šli na istotu. Kupovali najmä zmrzlinu a sladkosti, ktoré poznali. Vďaka predavačke Máši však začínajú skúšať nové veci. „Môj manžel je Slováč, takže im viem poradiť. Hovorím: Toto si skúste kúpiť, lebo toto môj Slováč zjedol,“ hovorí so smiechom zhovorčivá Máša, ktorá sa na Slovensko vydala pred 22 rokmi a dodnes žije v Petržalke.

Prechádzame s ňou po predajni a ona rozpráva: „Keď ľudia vyskúšali naše mliečne výrobky, doslova si tu začali podávať kľučky. Vidíte, aj dnes máme maslo vypredané, čakáme kým nám dovezu ďalšie. Smotanu, 22-percentnú alebo 30-percentnú inde nekúpate. Ja som robila kuchárku a segedín alebo perkelt s ňou chutí úplne inak. Je hustá a lahodná, výborná aj do koláčov, niekto ju dokonca má ako dezert.“ Tvrdí, že čo odporúča, za to aj ručí, pretože to ma sama odskúšané.

Kedysi si Máša ruské ingrediencie, z ktorých varí slovenské jedlá, vozila z Ukrajiny. V prvých ruských obchodoch v Bratislave sa jej totiž nepozdávalo, že v jednom mrazáku našla vedľa seba aj pelmene, aj maslo aj ryby. „U nás je to inak,“ hovorí a ukazuje nám pýchou obchodu - pult s rybami. Prehodí, že šaláty s mýdnom zložením tu nenájdete, odporúči rybu v typickom ruskom náleve. Prejde k mraziacim boxom a vybe-

rá stejky z pangasia, zubáča si kupuje na Vianoce aj ona sama. „Naše ryby nie sú trikrát premrazené, chutia lepšie,“ hovorí a vedie nás ďalej. Pohľadom prebehne vystavené samovary, prechádzame okolo ruského piva, ruských čajov a už sme pri mede. „Pohánkový,“ hovorí nám Máša, „je výborný proti kašľu.“

Náš fotograf chytil pri cukrovinkách do ruky zefír a Máša vysvetľuje, že je to ako naše pusinky z bielka, ale ruské sú mäkké a nerozpadajú sa na prach. Chváli vína z Gruziná a Moldavska a, samozrejme, nezabudne na kaviár. Upozorní nás na kyjevský koláč. Aj jej dcéra si ho vraj kupovala na oslavu. Rekapitulujem: Všetky potraviny označujem ako ruské, pritom sú z rôznych krajín bývalého Sovietskeho zväzu. Časť potravín je aj z Nemecka. Tamojšia veľká ruská komunita ich tam vyrába podľa ruských receptov, z ruských ingrediencií.

Veľa ľudí sa na online dis-

kusiách zaujímal, či majú v obchode aj ruský kvas. Majú. Pre tých, čo ho ešte neochutnali, Máša vysvetlí: „Ako vy si v pube objednáte kofolu, ja si v Rusku objednávam kvas. Voní to ako pivo, chutí ako sladký jačmeň a pri dojazde cítite chlieb.“

A čo by odporučila z drogerie? „Máme dobrý šampón na masťné vlasy.“

Keď sa ľudia pýtajú, poradí im Máša aj ruský recept. Odporúča však aj hotové omáčky k mäsu či hotové šaláty. „Ja som z dediny. Kedysi som ich zavárala, viem, koľko je s tým roboty a verte, že tie to sú chuťou porovnateľné. Len si vybrať... ruský šalát s ryžou, nakladané paradajky v kaukazskom štýle, zavárané baklažány, šalát so slivkami v paradajkovej omáčke, tekvicové pyré...“ „Do zaváraných hribov dávame iné korenie ako vy, preto chutia inak, výborne,“ pokračuje Máša, ktorá sa pre túto prácu zjavne narodila. Je zhovorčivá, priateľská a príjemne presvedčivá. Mám

Pohánkový med, 30-percentná smotana, kvas či kaviár... Keď sa ľudia pýtajú, poradí im predavačka Máša aj ďalšie ruské špeciality či tipy na ruské jedlá.

pocit, žeby som si od nej kúpila aj ruský tank. Prezradím Máši svoje duševné pochody. So smiechom súhlasí.

Návrat do detstva

Po roku 1989 by sa v Bratislave ruský obchod zrejme neuživil. Všetko ruské sme odmietali. Dnes po 30-tich rokoch, - možno je to časom, možno spomienkovým optimizmom, - sa už nebránime vziať z Ruska to dobré. Keď som v predajni zbadala matriošku, akú som mala v detstve, normálne som bola dojatá. „Koľko stoja?“ pýtam sa. Od 20 eur, dostala som odpoveď. „Jedna matrioška?“ reagovala som prekvapene. „To nie je len jedna!“ hovorí mi s úsmevom Máša a vysvetľuje, že cenu ovplyvňuje to, že ide o ručnú prácu. Najväčšia matrioška stojí dokonca 79 eur! „Už ju u nás jeden pán kúpil. Povedal, že to kúpil vnúčatám, aby videli jeho detstvo.“

(in) foto: Marian Dekan

Podarí sa aspoň táto cyklotrasa?

Cyklotrasa, ktorá prepojí cyklopruhu na Jiráskovej so Železničnou stanicou Petržalka by mala vzniknúť už na budúci rok.

Minimálne tak to odhlasovali petržalskí poslanci na novembrovom zastupiteľstve na návrh poslancov Tomáša Palkoviča a Matúša Repku.

Cyklotrasy č.19 - Jiráskova - ŽST Petržalka je súčasťou štúdie rozvoja cyklistickej dopravy v MČ Bratislava - Petržalka a v širšom kontexte ide o prípravu na napojenie časti Dvorov na plánovanú cyklotrasu, ktorá bude vedieť pozdĺž centrálnej osi popri električke. „Trasou popri električke sa následne realizuje severo-južné napojenie celej Petržalky na celomestskú sieť cyklotrás,“ uvádza sa v návrhu.

Prokofievova pred a po

PRED

PO

Od Cik Cak Centra cez pasáž pod domom, kde by bol združený chodník pre chodcov aj cyklistov, cez Prokofievovu a okolo Daňového úradu na železničnú stanicu by sa cyklisti mali pohodlnejšie dostať už v priebehu budúceho roka. Poslanci zaviazali starostu, aby bezodkladne obstaral projektovú dokumentáciu k danej trase a zabezpečil ukončenie stavebných prác a realizáciu diela v priebehu roka 2022. K projektu už prebehlo stretnutie projektanta s pracovníkmi mestskej časti.

Podľa poslanca Tomáša Palkoviča je možné zopár úpravami veľkú časť cyklotrasy zrealizovať ako segregovanú, bezpečne oddelenú od pešej zóny biokoridormi.

V prípade potreby ponúkol na dokumentáciu aj financie zo svojej poslaneckej priority.

V Petržalke máme v príprave aj projekt cyklotrasy č.8 (Prístavný most - ŽST Petržalka). Koncom septembra ho od mestskej časti prevzal magistrát s cieľom dopracovať ho vo vlastnej réžii. Cyklotrasy č. 13 - Čerňovského a Wolkrova ulica a č. 21B - Jasovská, Turnianska, Humenské nám., Žehrianska a Dolnozemska, o ktorých sa hovorí od roku 2019, má na starosti mestská časť. V prípade prvej prebiehala v októbri súťaž na projektanta, s obstarávaním projektovej dokumentácie k druhej sa nezačalo vzhľadom na väčšinové vlastníctvo pozemkov v súkromných rukách. „Postupne oslovujeme vlastníkov dotknutých nehnuteľností/ pozemkov a zisťujeme adekvátne možnosti,“ informovala mestská časť v rámci kontroly plnenia uznesení. (in)

foto: MČ Petržalka

OPTIKA

prevádzka **GERCENOVA 4,**
Bratislava - Petržalka – Korzo.

PRAJEME VÁM

RADOSTNÉ VIANOCE

A ÚSPEŠNÝ ŠTART DO NOVÉHO ROKA!

AKCIA na značkové okuliarové šošovky
Essilor - 20 %

AKCIA Varilux 1+1
(multifokálne okuliarové šošovky)

AKCIA všetky okuliarové rámy - 30 %

Môžete využiť aj služby našej prevádzky na Odborárskom námestí č.1, Starý AVION

e-mail:prominent@chello.sk/www.optikavion.sk

Investor Petržalka City: Na projekte sme spolupracovali s mestom

Prvá etapa projektu Petržalka City čaká na kladné záväzné stanovisko mesta. Podľa viceprimátorky Tatiany Kratochvílovej tomu predchádzal rok a pol intenzívnych rokovaní s developerom. „Tri žiadosti týkajúce sa prvej etapy sme podali, až keď sme dostali zelenú od magistrátu,“ hovorí predseda predstavenstva spoločnosti PETRŽALKA CITY, a.s. Pavel Bagin, podľa ktorého s mestom niekoľko rokov doladzovali do detailov všetky etapy budúceho Kultúrno-spoločenského a športového centra Petržalky.

Akkoľvek výstavba v Petržalke sa aktuálne stretáva prevažne s negatívnymi odozvami. Ak ide o výstavbu v koridore budúcej električky, časť verejnosti ju odmieta úplne. Ukázalo to už búrlivé verejné prerokovanie urbanistickej štúdie Petržalská centrálna rozvojová os spred dva a pol roka. Mesto ju dodnes vyhodnocuje, takže jej čistopis nepoznáme. Súčasťou štvorkilometrového koridoru je aj projekt Petržalka City. Neodporúčalo mesto investorovi počkať so žiadosťami o záväzné stanoviská (týkajú sa výstavby prvej etapy, Jantárovce cesty a infraštruktúry celého územia), kým nebude vyhodnotená štúdia? „Nie,“ odpovedá Pavel Bagin a dodáva, že sa s mestom dohodli, že ich projekt bude napredovať nezávisle na štúdiu. Zároveň podotýka, že mesto neakceptovalo ich požiadavku

na vyňatie územia zo zadania predmetnej štúdie.

Každý krok máme odsúhlasený

O tom, že pri Chorvátskom ramene medzi Rusovskou cestou, Gessayovou a Romanovou ulicou sa bude stavať, sa vie od roku 2006, kedy vtedajšie vedenie mesta prenajalo svoje pozemky súkromnému developerovi na 50 rokov

Ihrisko si zachová súčasnú úroveň. Developer sa dohodol s mestom, že si ihrisko ponechá v správe svojej sesterskej spoločnosti aj po jeho odovzdaní do vlastníctva mesta.

s cieľom realizovať výstavbu centra Petržalky. V roku 2009 vytvoril pre lokalitu urbanistickú štúdiu renomovaný architekt a urbanista Prof. Tibor Alexy. Predmetná urbanistická štúdia bola prerokovaná na miestnom zastupiteľstve

v Petržalke a bola zobrať na vedomie. Ďalších desať rokov sa projekt Kultúrno-spoločenského a športového centra Petržalky nehybal. Dôvodom podľa investora bolo, že nebola definitívne územným rozhodnutím umiestnená trasa električky, ktorá bola v priamom dotyku s projektom.

„My sme do projektu vstúpili pred štyrmi rokmi,“ hovorí Pavel Bagin. Za bývalého

ta, že ide o veľký projekt, ktorý sa nedá uskutočniť celý v jednom časovom období. Mesto nám odporučilo, aby v každej etape výstavby boli zastúpené aj verejno-prospešné funkcie“ pokračuje riaditeľ projektu Ľuboš Čema. „Uzatvorili sme dodatok k zmluve o nájme, presnejšie precizovali neurčitosti pôvodnej zmluvy. Bolo dohodnuté, že ďalšie nájomné bude hrazené prednostne formou investícií do verejných funkcií. Mesto nám schválilo Projektový plán investícií vo verejnom záujme, teda rámcovo odsúhlasilo, do čoho sa bude investovať v rámci verejnoprospešných stavieb a funkcií na dotknutom území. Zároveň má pod kontrolou celý proces ich projektovania, povoľovania a realizácie. Doteraz investor vybudoval veľké detské ihrisko v aleji zelene a promenádny chodník na východnej strane Chorvátskeho ramena. Nasledovať budú lávky a sieť prístupových chodníkov k zastávke električky Gessayová. Ľuboš Čema dodáva, že na rokovania pracovnej skupiny Petržalka city na pôde magistrátu bol prizývaný aj zástupca mestskej časti Petržalka. Aj on mal možnosť aktívne prispieť k špecifikácii verejných funkcií v lokalite.

primátora Nesrovnala im schválili overovaciu štúdiu objemových kapacít (tzv. veľký investičný zámer), po nástupe nového vedenia mesta sa z iniciatívy investora začali rokovania nanovo. „Zhodli sme sa s predstaviteľmi mes-

Ani jedno parkovacie miesto na povrchu

Časť obyvateľov sa podpísala pod petíciu proti výstavbe Petržalka City. Od starostu žiadajú, aby mestská časť okamžite začala obstarávať územný plán zóny Jantárova 1 až 5. Domnievajú sa, že na základe toho by bolo možné začať konanie o stavebnej uzávere.

Zastala sa ich aj časť petržalských poslancov, ktorí podporili uznesenie v tomto duchu. Pritomní poslanci z Vallo Teamu sa pri hlasovaní o doplnení bodov týkajúcich sa vypracovania územného plánu zóny a stavebnej uzávery, zdržali. O detailoch takmer dvojročných rokovaní mesta s developerom sú zrejme lepšie informovaní.

Rovnako komisia územného plánu, výstavby a rozvoja Petržalky, ktorá sa konala pred novembrovým miestnym zastupiteľstvom, odporúčala súhlasiť s investičným zámerom PETRŽALKA CITY - I. etapa, Jantárová cesta. Mala k projektu niekoľko pripomienok, okrem iného žiadali vizualizáciu celého územia či definovať cyklotrasy a starostlivosť o parky. Nereálna je podľa Ľuboša Čemu len požiadavka zmeniť poradie etáp výstavby tak, aby boli 1. a 5. etapa realizované spoločne ako prvé a až potom spoločne 2. a 4. etapa. „Piata etapa (zahŕňajúca veľké námestie a 70-percentný podiel nebytových priestorov, pozn.red.) je totiž objemovo trojnásobkom prvej,“ uviedol. Skonštatoval tiež, že poslancov pozitívne prekvapilo, že v celom území nie je ani jedno parkovacie miesto na teréne. Všetky sú riešené v podzemných podlažiach. „Je technicky a finančne náročné saturovať statickú dopravu pre obyvateľov nového centra, ale šťastie aj jeho okolia v podzemí, ale práve to vytvára jednu zo základných charakteristík kvality pripravovaného centra Petržalky.“

Samostatnou kapitolou pre developera a mesto je téma mestského parku pozdĺž Chorvátskeho ramena, ako aj skultivovanie brehov a ich zapojenie do užívania pre návštevníkov územia. Napĺňanie tejto idey tvorí jednu z hlavných kapitol projektového plánu na najbližších 5 rokov, na ktorom sa mesto s developerom dohodlo.

Súčasťou dohody developera s mestom bolo napokon aj vypracovanie Manuálu rozvoja územia Petržalka City. Ide o obsiahlu, 100-stranovú publikáciu, ktorá rieši celú lokalitu funkčne, urbanisticky, vrátane dizajnu verejných priestorov do detailov. Podľa investora je precedensom v deklarovaní súčinnosti mesta a súkromného investora pri príprave projektu.

„V spolupráci s útvaram hlavného architekta a územného plánovania mesta sme vypracovali úplne nový investičný zámer,“ hovorí Pavel Bagin. „V rámci každej etapy má minimálne jeden objekt spoločenskú alebo kultúrnu funkciu. V lokalite sme navrhli dve námestia, jedno centrálné s veľkostí futbalového ihriska, druhé menšie pri športovej časti. Oproti platnému územnému plánu sme zredukovali výstavbu v južnej časti územia (sektor 501) o 25 percent, zelene je o 7 percent viac.“

Nevedia si predstaviť zastavenie projektu

Podľa vyjadrenia investora, návrh etapizácie projektu vrátane rozsahu jednotlivých etáp, bol navrhnutý v súčinnosti s odbornými útvarmi mesta. V odsúhlasenej prvej etape má vyrásť 6-poschodové športové horolezecké centrum s kaviarňou, ďalšie objekty budú mať 15, 9, a 7 podlaží, čo sú porovnateľné výšky okolitej zástavby.

Urbanistická štúdia Petržalská centrálna rozvojová os navrhovala v tomto priestore maximálne šesťposchodové domy. „Ovplyvnia výsledky urbanistickej štúdie schvaľo-

vacie procesy výstavby I. etapy a následne tých ďalších?“ pýtali sme sa hovorkyne magistrátu Kataríny Rajčanovej. Na otázku priamo neodpovedala. V odpovedi skonštatovala, že zmluvu na prenájom pozemkov z roku 2002 nedokázal vypovedať ani primátor Ftáčnik, ani primátor Nesrovnal a nedokáže ju vypovedať ani súčasné vedenie, lebo je koncipovaná prakticky ako nevypovedateľná. „Developer v súlade s touto zmluvou požiadal mesto o záväzné stanovisko na prvé tri projekty a mesto mu nemôže vydanie stanoviska odmietnuť, pretože developer má na neho zákonný nárok. Všetky ďalšie kroky pri povoľovaní projektu má potom v rukách stavebný úrad, čiže

mestská časť ako prenesený výkon štátnej správy,“ uviedla. „Čo môže mesto urobiť, je v podmienkach stanoviska limitovať objem výstavby a jej funkčné využitie, aby čo najviac zodpovedali budúcim vzťahom v území podľa urbanistickej štúdie Petržalská os, čo aj robíme.“

Na margo petície proti výstavbe uviedla: „Proti stavebnej uzávere nič nemáme, konanie o jej vyhlásení sa však môže rozbehnúť až po dokončení štúdie Petržalská os, na ktorej rýchlom ukončení pracuje hlavná architektka. Do tej doby ale musíme v súlade so zákonom prerokovávať žiadosti o záväzné stanovisko prichádzajúce od developera. Dodatkom k zmluve s ním sme novými podmienkami

znižili indexy zástavby, zvýšili koeficienty zelene a zmenili funkcionality v území tak, aby čo najviac vyhovovali urbanistickej štúdii Petržalská os, ktorá bude základom pre budúci územný plán zóny.“

Po takmer dvojročných intenzívnych rokovaní, ako to charakterizovala viceprimátorka Tatiana Kratochvílová a postupoch, na ktorom sa s investorom dohodli, vyznieva reakcia hovorkyne - „proti stavebnej uzávere nič nemáme“ - prinajmenšom čudne, až alibisticky.

„Aj my by sme boli radšej, keby povedali: Je to najlepšie, čo sme z developera vedeli vytlačiť, nebojte sa, máme to zmluvne podchytené, bude tam len to, čo chce mesto,“ hovorí Pavel Bagin a pokračuje. „Sme

v brandži 30 rokov, takže dokážeme porovnávať. Súčasný vedenie mesta je určite najprísnejšie a najdôslednejšie z pohľadu prístupu k súkromnému developerovi. Sú najtvrdší a najprísnější v definovaní požiadaviek. Absolvovali sme s nimi niekoľkomesačné rokovania, každý krok máme odsúhlasený. Hlavná architektka nám podávala za to, že sme pristúpili na požiadavky mesta. Spravili sme svoje 'the max', preto nám je ľúto, že mesto nepovie priamo, že si za našim spoločným projektom stojí.“ Ľuboš Čema si aj z toho dôvodu absolútne nedokáže predstaviť, žeby mesto v tejto fáze vypočulo odporcov výstavby a odložilo ich projekt do zásuvky. (in)

vizualizácie: PETRŽALKA CITY, a.s.

▲ Prvá etapa výstavby je zvýraznená. Tento Masterplan územia je súčasťou „Manuálu rozvoja územia PETRŽALKA CITY“, ktorý podľa slov Ľuboša Čemu investor spracoval a odsúhlasil v spolupráci s odbornými útvarmi magistrátu.

Petržalka potrebuje centrum

Jednou z výhrad odporcov výstavby sú 14-, 22-, a 36-poschodové budovy, ktoré majú vyrásť v ďalších etapách. Pôvodná urbanistická štúdia profesora Alexyho navhovala vstup a výstup do lokality ohraničený troma vysokými budovami. PETRŽALKA CITY od tejto koncepcie ustúpil, v projekte je jediný výškový bod – predbežne 36-poschodová budova. Ako si ju obhajujú?

„Viete si predstaviť, že v lokalite, ktorá má byť budúcim centrom a je obklopená 12-poschodovými panelákmi, postavíme 5-6-poschodové

domy? Z toho by centrum nikdy nebolo. V mase blokových domov by zaniklo,“ hovorí Pavel Bagin. „Centrum blokovými panelákmi, postavíme 5-6-poschodové

byť okamžite jasné, kde sa nachádza.“ Ľuboš Čema k tomu dodáva: „Aby ste námestie ako orientačný bod aj vnímali, musí tam byť objekt s výškou trojnásobku okolitej zástavby. Petržalku tvorí množstvo blokových panelákov približne v rovnakej výške 12 poschodí. Budovy na úrovni 14-15 podlaží sa preto nedajú považovať za výškové a 24-poschodová budova je úroveň napríklad Fuxovej.“

Obaja tvrdia, že podoba námestia, ktoré tvorí piatu a šiestu etapu projektu ešte nie je definitívna. „Vieme si tu predstaviť rôzne spoločenské funkcie ako knižnica, sobášna sieň, koncertné a divadelné sály, galérie, zdravotnícke zariadenia ... – ale pýtame sa aj mestskej časti, čo by tam chcela a potrebovala. Napokon na túto etapu pripravíme vysoko pravdepodobne medzinárodnú architektonickú súťaž,“ dodáva Pavel Bagin.

Zuzku Kajmovú (63) pozná na trhovisku na Mlynarovičovej každý. Kvetu tam totiž predáva už 36 rokov. Jej zákazníci žijú v zvláštnej istote, že ju tam vždy nájdú. Veď denne trávi vo svojom stánku desať až dvanásť hodín. Hoci by už mohla oddychovať na dôchodku. Namiesto toho ju na trhu nájdete, aj keď bude v zime mrznúť.

„Kedysi ľuďom stačili tri karafiáty a asparágus stočené do celofánu, dnes sú náročnejší,“ hovorí Zuzka.

▲ Trhovisko Mlynarovičova, v roku 1985 pred otvorením.

Zákazníci sa neraz čudujú. „A vy tu čo robíte?“ pýtajú sa jej, keď je vonku škaredo. Reaguje: „A vy čo potrebujete? Kvetu... Tak preto som tu!“ Zuzka sa usmieva a tvrdí, že aj v zime je práca s kvetmi pekná a neprestala ju baviť. Do vnútra stánku sa s kvetmi presúva, až keď teploty klesnú pod nulu. „Je tam sedem stupňov, čo sta-

čí im a mne tiež.“ Človek by predpokladal, že vtedy zbehnú aspoň na obed do tepla. „Nie, tu na pult si ho položím a zjem. Veď zákazníci chodia aj cez obed,“ prekvapí ma.

Nenúkať ma, sám si chcem vybrať

V záplave farebných kvetov ju v stánku takmer pre-

Kvetinárka Zuzka: Ja na narodeniny kytice nedostávam

hliadnete. Keď však Zuzka zbadá zákazníka, hneď vyjde von a ponúka pomoc s výberom. „Musím tie kytice najskôr odfotiť a poslať,“ hovorí jej mladý muž s telefónom v ruke. Zuzka sa na mňa usmieje. „Aj toto prináša súčasnosť. Kedysi ľuďom stačili tri karafiáty a asparágus stočené do celofánu, dnes sú náročnejší.“

Za tie roky praxe vie, o čom hovorí. „Rodičia mali

vo Vrakuni skleníky. Vyrastala som medzi kvetmi a zeleninou, ktorú sme chodili predávať na trhy,“ spomína na začiatky. „Keď som sa v roku 1981 presťahovala do Petržalky, sadla som do auta a začala obiehať trhoviská.“ Zažila trhovisko na Topoľčianskej (niekdajšej Rybalkovej), pri Braníku, aj to malé na Fedinovej. „Napokon som zakotvila v roku 1985 na Mlynarovičovej. Prácu mám tri minúty od domu. Ideál. Na zimu však stánky usporiadené neboli, a tak sme predávali z auta, v ktorom sme aj kúridli, aby sme kvety chránili pred mrazom. Až oveľa neskôr sme si upravili stánky aj na zimný predaj.“

V 90-tych rokoch Zuzka z trhu odišla a otvorila si malé kamenné kvetinárstvo na Wolkrovej. „Nebolo to pre mňa. Zakrátko som sa vrátila na trhovisko,“ usmieje sa pri spomienkach. „Potrebujem byť medzi ľuďmi, nasávať tú trhovú atmosféru, byť medzi ľuďmi. Mnohí ľudia, hoci neprídu pre kvety, sa zastavia, pohovárajú. A nielen so mnou. Predajcov, ktorí sú tu už roky, je na Mlynarovičovej viac. Sme

takmer ako rodina,“ hovorí, hoci pripúšťa, že kedysi bývalo na trhoviskách aj živšie. Viac predajcov, aj zákazníkov, krajšie vzťahy. „Dnes, keď sa prihovorím zákazníkovi, pretože to na trh patrí, občas zareagujú: Nenúkať ma, nechajte ma, sám si chcem vybrať. Ľudia sa stali viac nedôverčiví.“

Pýtam sa jej, či im zákazníkov neodlákala aj neďaleký supermarket. „Ani nie. Ľudia si tam totiž kupujú kvety do vázy, nie na oslavy. Zo začiatku sa síce stávalo, že k nám prišli s kyticou zo supermarketu, aby sme im ju naaranžovali, ale pochopili, že na to nemáme čas.“

S kvetmi je totiž veľa roboty. Zuzkin manžel stojí už o piatej ráno v sklade, aby vybral tie najkrajšie a čerstvejšie. O šiestej ich privezie Zuzke do stánku. „Nachystám vodu, ošetrím ich a očistím, stánok rozkladám asi hodinu. V lete už pred siedmou prichádzajú prví zákazníci.“ Doobeda aranžuje kytice z objednávk. Do toho prichádzajú aj ľudia, ktorí chcú spraviť kyticu na miesto. A najlepšie hneď. Tie predané zas treba dopĺňať,

aby pult nebol poloprázdny. Zuzka sa smeje, že nemá čas si ani uvedomiť, že jej je zima. „Za tie roky som zvyknutá,“ hovorí, dodáva však, že jej pomáhajú aj tri termo vrstvy oblečenia.

Predávajú sa stále

Sú dni, keď sa s kolegynou v stánku nezastavia. „Napríklad na Katarínu. Ale pozrite, dnes nie je známe meno, a tiež máme veľa roboty,“ hovorí a konštatuje, že dopyt je v týchto dňoch vyšší aj po pohrebných kyticách.

Ja sa radšej presúvam k tým pestrofarebným na oslavy. Kytica s orchideami a bambusom, v ďalšej hor-tenzia. Zuzka si sama aranžuje jesenné kytice, ladené do žltu-oranžovo-hnedej, alebo červeno-biele zimné a aktuálne aj adventné ven-

ce. Hovorí mi, že mávajú dni, keď predávajú len jeden typ kytice. Napríklad strelciové a potom sa ďalšie tri dni nepredá ani jedna. V čom tkvie príčina, však netuší.

Pýtam sa jej, či aj kvety podliehajú trendom. „Sčasti. Napríklad sa vrátila obľúbenosť hrebičkov, ľudia chcú najmä tie trsové, voňavé. Farebné kytice sú dlhodobo obľúbené, ale čo je večné, sú ruže,“ hovorí a ukazuje mi novú odrodu, tzv. magickú ružu. „Sezónna obľúba tulipánov alebo narcisov zostala, ale napríklad frézie ste kedysi zohnali len na jar, dnes už sú v ponuke celoročne. Ľudia si na to tak zvykli, že dokonca v auguste, keď je vonku 30 stupňov odo mňa niekto pýta tulipány, hoci tie by v takom teple neprežili ani pol dňa.“

Kvetu v lockdowne

Pandémia ovplyvnila aj predajcov kvetov. Istý čas bol predaj celkom zakázaný, niekedy bolo povolené len výdajné okienko. Keď trhovisko minulý rok zatvorili úplne, straty boli vysoké. „V piatok ráno sme nakúpili tovar a večer o piatej nám povedali, že v sobotu sa už nesmie predávať,“ spomína Zuzka. „Kvetu za niekoľko tisíc eur nám bolo ľúto vyhodiť, tak som dala na svoj facebookový profil výzvu, aby ľudia prišli, že ich budeme rozdávať. Ľudia sa tešili a keď

sme otvorili, vrátili sa.“ Sú medzi nimi aj stáli zákazníci, ktorí u nich nakupujú už vyše 30 rokov. Aj preto sa Zuzka neobáva ani nutnej prestávky počas rekonštrukcie trhoviska, ktorú plánuje mestská časť. „Rekonštrukcia je už nutná,“ je presvedčená.

Zelené karafiáty a nová odroda tzv. magická ruža.

Doma mám len bylinky

S kvetmi pomáha Zuzke aj syn. „Dcéra sa venuje zvieratám, ku kvetom si vzťah nenašla,“ hovorí kvetinárka a prekvapí konštatovaním, že u nich doma kvety nenájdete. „Na balkóne mám nejaké bylinky a občas si zoberiem nejaké domov na Vianoce, ale to je všetko. Nemám ani črepníkové, ani vo váze. O kvety sa treba starať a keďže to robím celé dni v práci, doma mi na to už energia nezostáva.“

Zato, keď sa ide na rodinnú oslavu, príbuzní sa spoliehajú len na ňu. Ona sama však na narodeniny kvety nedostáva. „Málokto kvetinárka dostane k sviatku kvety,“ hovorí a so smiechom dodáva. „Tie by zle dopadli.“

(in) foto: Marian Dekan, Miestna knižnica Petržalka

Jedni lavičky chcú, druhí nie

„Lavičky nie sú problém, problém je ich využívanie istými osobami,“ vyjadril sa Ján Hrčka počas online hodinky so starostom.

Uvedol, že lavičky si už mestská časť vyrába vo vlastnej réžii. Kým predtým stála jedna 200-220 eur, dnes je to 45- 50 eur. V tejto sume je už zarátaný materiál aj mzdy zamestnancov, ktorí ich vyrábajú.

„Za 10-tisíc eur dnes spravíme 200 lavičiek, predtým to bolo 50, čo je výrazný rozdiel,“ dodal.

Lavičky ani ich namontovanie teda nie je problém. Staré nahrádza mestská časť novými, ak však obyvatelia žiadajú o osadenie na nových miestach, samospráva v teréne preveruje možnosti umiestnenia a žiada tiež vyjadrenie od vlastníkov blíz- kych bytov. Dôvodom je, že po osadení lavičky je časť ľudí spokojná a časť nadáva, preto-

že im začínajú pod oknami vyse-

dávať asociáli. Tak sa to udialo nedávno na Gercenovej, kde osadili dve lavičky na žiadosť senior centra. Mestská časť hľadá riešenie. Nedávno tam dala fotobunkové osvetlenie, plánuje namontovať aj kameru a verí, že výtržníci sa pod svetlom a kamerou nebudú chcieť stretávať a robiť hluk. „Takto sa to ale nedá urobiť na každom mieste,“ konštatuje Ján Hrčka, aj preto samospráva nové miesta osadenia lavičiek zvažuje. Nedávno sa pochválila novými lavičkami na Vyšehradskej, kde pôsobí komunita seniorov z denného centra, na Tupolevovej, vo vnútrobloku Námestia hraničiarov a na Gessayovej ulici.

Ak máte záujem o lavičku vo svojom okolí aj vy, napíšte na podnety@petrzalka.sk. (in) foto: MČ Petržalka

Objednajte si krabicu čerstvých obložených chlebičkov a my Vám ich dovezieme!

Volajte na:
0910 45 45 54

www.chlebiceknazavolanie.sk

Staráme sa o zdravie Vašich miláčikov

20 rokov profesionálnej služby

Starohájska 35

tel: 02/62412496 mobil: 0948 119 169

www.petvet.sk pet.vet@petvet.sk

[petvet.sk](https://www.facebook.com/petvet.sk)

Zachránený obyvateľmi obce Engerau

Život píše rôzne príbehy. Niektoré prežívajú po celé generácie v pamäti ľudí, iné sa nenávratne stratia v prúde času. Ďalšie, hoci zabudnuté, možno „oživiť“ na základe zachovaných prameňov. Jedným z nich je aj tragický príbeh, ktorý sa odohral pred 190 rokmi na území dnešnej Petržalky.

▲ Kostol a kláštor milosrdných bratov v Prešporku v 30. rokoch 19. storočia

Dňa 28. novembra 1831 za účelom návštevy konventu milosrdných bratov v Prešporku, ktorého priorom v tom čase bol Heliodorus Grabcsai, vycestovali z Viedne vlastným uzavretým kočiarom tamojší prior konventu milosrdných bratov Chrysogonus Pisch, provinciál milosrdných bratov Jeremias Schober a sekretár provincie Adalbert Gyra. Popoludní sa zastavili u farára Franza Schadenberga na fare v Bergu. Keďže sa tu zdržali kvôli nepriazni počasia, k vtedajšej obci Engerau sa po Viedenskej cestnej hrádzi priblížili krátko pred zotmením. Neďaleko miesta, kde sa

na hrádzi nachádzal prielom, natrafili na pastiera náhodne tu pasúceho voly. Na otázku, či sa tadiaľ dá prejsť, odpovedal, že ide o obvyklú cestu, ktorou prechádzajú vozy. Pri nízkej hladine Dunaja bolo toto miesto bez problémov prejazdné, avšak pri vysokom stave vody ním nebolo možné prejsť vozom ani koňom. V tom prípade sa do Prešporka dalo dostať cez Kopčany. Predstavitelia viedenského konventu milosrdných bratov o tom však nevedeli. Keďže nedokázali odhadnúť výšku hladiny Dunaja, ktorý bol práve vybrežený, odvážili sa pokračovať ďalej v ceste.

Krátko po tom, ako vošli do vody, prúd nadvihol kočiar a prevrátil ho na bok. Priorovi Pischovi sa iba s veľkou námahou podarilo dostať z kočiara von na jeho strechu. Kočíš padol do vody a hoci nevedel plávať, mal šťastie, že ho prúd zanesol k brehu. S vypätím posledných síl sa mu podarilo dostať k najbližšiemu domu v obci Engerau, kde ho ochotne prichýlili a ošetrili. Tu okamžite zalarmoval pomoc aj pre ostatných cestujúcich. Piora Pische, ktorý sa stále nachádzal na streche kočiara, sa podarilo zachrániť iba s vynaložením veľkého úsilia. Provinciála Schobera

a sekretára provincie Gyru sa im podarilo zachrániť nepodarilo. Z vody vytiahli iba ich mŕtve telá, ktoré boli ešte v ten večer prenesené do hostinca Bruck Auel Wirtshaus (neskorší hostinec Leberfinger). Dňa 30. novembra 1831 boli obaja uznávaní predstavitelia viedenského konventu milosrdných bratov, z ktorých Adalbert Gyra dokonca v roku 1825 pôsobil v Prešporku, slávnostne pochovaní v krypte prešporského kostola milosrdných bratov.

Prior Pisch bol svojim záchrancom z obce Engerau veľmi zaviazaný a považoval za svoju povinnosť verejne

sa im poďakovať. Urobil tak v liste, ktorý napísal 13. decembra 1831 vo Viedni. Ten bol o týždeň publikovaný v prílohe k novinám Preßburger Zeitung. Poďakovanie bolo adresované Mathiasovi Ahpergerovi a Johannovi Knolmayerovi a ich manželkám, ako aj Mathiasovi Kastlovi a Leopoldovi Weberovi za ich šľachetnosť pri jeho záchrane z prúdu rozvodneného Dunaja a osobitne manželom Ahpergerovým za starostlivosť a opateru, ktoré jemu a kočíšovi po celú noc poskytovali.

Mgr. Matej Čapo, PhD.
foto: www.webumenia.sk

Pomôžu rodinám v núdzi

Petržalská hokejbalová liga organizuje aj tento rok vianočnú zbierku. „Máme to šťastie, že môžeme športovať. Nie je to však len o tom, že sa naháňame po ihrisku s lopťkou. Chceme ukázať, že sme aj ľudia, ktorí vedia pomôcť,“ hovorí šéf PHBL Miroslav Dragun a teší sa, že tento rok sa k nim pridali aj petržalskí futbalisti a škola karate.

Minulý rok zorganizovali hokejbalisti vianočnú zbierku po prvý raz. Mala úspech. Pre krízové centrum a útulok pre mamičky s deťmi na Vavilovovej ulici v Petržalke sa im podarilo vyzbierať

viac ako 2500 eur, za ktoré rodinám nakúpili potraviny, drogeriu, darovali hračky aj televízor. Peniaze, ktoré dostali, využilo centrum aj na výlety pre deti a kúpu trampolíny. „Preto zbierku tento rok orga-

nizujeme znova, a to aj v spolupráci so sociálnym oddelením mestskej časti, klubom FC Petržalka a Športovou školou karate Bratislava. Tentoraz chceme pomôcť konkrétnym vybraným rodinám v hmotnej núdzi,“ pokračuje Miroslav Dragun. „A kúpou trvanlivých potravín pomôžeme aj krízovému centru v Petržalke.“ Podľa jeho slov sú podobné vianočné akcie športových organizácií vo svete štandardom a PHBL nechce byť výnimkou. „Je pre nás prirodzená vec pomôcť druhým.“

Ich fanúšikovia môžu prispieť do zbierky na účet PHBL SK02 1100 0000 0029 4208 7874 (do poznámky uviesť meno a poznámku „PHBL pomaha“), zapojiť sa do online tomboly (do správy pre príjemcu uviesť mejl, na ktorý vám zašlú vaše tombolové čísla) alebo si kúpiť kalendár ligy na rok 2022 za 20 eur (do správy pre príjemcu uviesť meno a adresu, kam kalendár doručiť). V tombole môžete vyhrať zaujímavé ceny,

napríklad 10 hodín tréningu hokejbalových zručností s profi trénerom, dres podpísaný hráčmi LG Bratislava, FC Petržalka alebo zľavové poukážky či hokejky. Zbierka trvá do 17. decembra a tombola sa bude losovať naživo na Facebooku a Instagrame PHBL od 20.00 h.

Na Hrobákovej bez kritikov

Hokejbalisti mali šťastie, že jesenná časť ligy im končila tesne pred lockdownom. „V podstate sme odohrali takmer všetky zápasy jesennej časti, ktorá sa mala hrať do konca novembra,“ hovorí Miroslav Dragun. „V marci

pokračujeme v jarnej časti už na dvoch ihriskách – Na Medveďovej a už aj na Hrobákovej.“

Multifunkčné ihrisko na Hrobákovej je už dokončené. Zostáva doasfaltovať areál, vybudovať workoutové ihrisko a na jar už bude slúžiť hokejbalistom aj verejnosti.

V rámci ligy sa tu budú hrať niektoré zápasy. Tým, že sa ihrisko nenachádza bezprostredne pri domoch ako na Medveďovej, Miroslav Dragun odhaduje, že ľudia nebudú mať so športovými prejavmi hokejbalistov problém. (in)

foto: PHBL, Ivana

Vrablová - MČ Petržalka

Spojili sa pre dobrú vec. Zľava Miroslav Dragun za PHBL, vicestarska Iveta Jančíková, Kristína Macková zo Športovej školy karate Bratislava a Dominik Tóth za FC Petržalka.

Katherine Mayová:
Zimovanie

Intímna a nádherné napísaná kniha Zimovanie vás prevedie tými najťažšími obdobiami života, keď sa cítite vyčerpaní a bojujete so smútkom. Všetci ich poznáme: choroba, smrť blízkeho, rozchod alebo strata zamestnania. Každé z nich nás môže na dlhé obdobie zraziť až na dno alebo aspoň úplne vykoľajiť.

Adriana Macháčová:
Slepý dážď

Môj život je ako slepý dážď. Šťahá, ale slnko svieti,“ týmito slovami začína Katarína svoj príbeh. Pred deväťdesiatimi rokmi sa rozhodla pre závažný krok – tesne pred maturitou odišla zo školy a o niekoľko mesiacov sa stala matkou. Dcéru vychovávala sama. Čas ubehol ako voda. Katarína všetku pozornosť venovala iba dcére. Jedného dňa však Linda zahynie pri tragickej nehode.

Ján Pauliny:
Tisíc a jedna noc 1. diel

Tisíc a jedna noc je zbierka orientálnych príbehov, ktorá sa dávno stala súčasťou svetovej literatúry. Inšpirovalo sa ňou veľa slávnych spisovateľov, hudobníkov a výtvarníkov, ovplyvnila aj európsku rozprávkovú tvorbu a folklór. Arabský text je štandardný a najznámejší, iba málo prekladaťom sa ho podarilo preložiť celým. Slovenský prekladateľ Ján Pauliny ho do slovenčiny preložil.

Radoslav Procházka:
Brichtov boj

Miestami tragikomická, miestami romantická skorodetektívka zo slovenskej súčasnosti prináša fiktívny príbeh mladého bratislavského architekta, ktorý sa dostal do sporu s klientom. Postupne zisťuje, že súper je silnejší, ako čakal, a že svet nie je vždy to najpriateľskejšie miesto na život. Zvlášť, keď človek podľahne pocitu, že na ten svet zostal sám.

Ladislav Kužela a Zuzana Čížmáriková:
Zdravie bez liekov

Už Hippokrates povedal, že všetky choroby sídlia v črevách. Ľudstvu trvalo viac než 2 400 rokov, kým túto pravdu dokázalo podporiť faktami. Autori mimoriadne úspešnej knihy Zdravé črevo a trávenie, doc. Ladislav Kužela, PhD. a Zuzana Čížmáriková, PhD, sa v tomto diele podujali prebádať fascinujúce prostredie ľudskej mikrobioty.

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun
zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com
kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

OPTIKA LENTIS, s.r.o.
Šustekova 15
851 04 Bratislava
Tel: 02/62 31 72 22
Ponúkame Vám:
• veľký výber okuliarových rámov za skvelé ceny
• okuliare so šošovkami od renomovaných dodávateľov
• vyšetrenie zrakového ostrosti
• odborné poradenstvo
Záleží nám na tom, aby ste mali LACNÉ a zároveň DOBRÉ okuliare

Milan Rúžička	znášala utrpenie	trochu odhrniete	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	sitko, po česky	písmeno gréckej abecedy	nech, po česky	zasmoliť	drobný nočný hlodavec	Pomôcky: zoon, okenit, lason, šašlik	praž	žrť na jednom konci zahrotená	podradovacia spojka	prinášate	úškrnok	Pomôcky: airdal, karnet, anol	repatriovanie	aromatizácia zlučenia
skratka tympanu			skautská organizácia (hovor.) nedobrí						stečú (kníž.)						značka rádia drankajú (expr.)		
1. časť tajničky									2. časť tajničky väčší košík								
rozdeľuje na dve časti						žmurkal artikul						málo výdatne paznechtik ostnité					
Eduard (dom.)					tým skôr krátko, stručne						plemeno psov omotáva pradivom						
skratka lesnej hliadky			posypeš soľou zakalený							trojklonný nerast kaukazské jedlo							staršie mužské meno
skratka štátu Arkansas				kvikot zbaví jasného vedomia					choroba koní tuhé palivo					pestrý papagáj rapotanie			
Pomôcky: tarbík, špat, ka-det, akant	zorať isté množstvo frsknutie (bás.)							cintorínska kaplnka tvor (kníž.)							skratka pre iteretur obilný destilát		
filmový pracovník							písanka zn. pre recipročný ohm						trnitý strom aha, hľa				
mužské meno						vymokala symetrála						epickí básnici predložka s 2. pád.					
3. časť tajničky																	
EČV Košic			vodka Argonautov						frekventant dôstojníckej školy						značka pre abampér		

Ruský obchod

MIX Markt

Naše obchody:
 Dubravka - Pri Hrubej ľúke 2
 Petržalka - Námestie hraničiarov 13
 Ružinov - Trnavská cesta 74

Otváracie hodiny:
 Pon - Sob: 10:00 - 19:00, Ned: 10:00 - 15:00

Filé z lososa (Salmo salar) za studena údené
100 g, 1 kg = 25,90

Kaviár z lososa "Kamčatka" (Oncorhynchus gorbuscha)
200 g

Knedle s morčacou mäsovou náplňou, mrazené
450 g

Knedle "RETRO" - Pelmeni s bravčovou a hovädzou náplňou, mrazené
1000 g

Zmrzlina vo vaflovom pohári
130 ml

Šumivé víno "Perla Krymu" suché, polosuché, mierne, biele, z Ukrajiny
0,75 L

Granulovaný smotanový syr (polotučná hladina)
200 g

Granulovaný smotanový syr (chudý)
200 g

Sladká smotana maslo 82% tuku
200 g

Sladké pečivo "Prjanki"
400 g

Kefir mierny 3,5% tuku
500 g

Kyslá smotana 30% tuku
380 g

Reklama bude aktívna od 13.12 do 31.12.2021